

ПРЕДГОВОР

Епски дух у лирскоме руху

У времену у којем се разнизило готово све што је негде, макар у идеалној, древној пројекцији било уцеловљено, па тако и у поезији, Боривој Рашуо је необичан песник. Ослобођен готово сваке помодности, чак склон употреби минимума песничких украса, он је аутор чврсто ослоњен на неколико стамених изворишта.

Прво, оно најдубље, изнашао је у нашој народној поезији и, ван сваке сумње, у Његошу. Приврженост гномском, сентенциозном изразу, карактеристична за Рашуов стих, посведочује унутарњу, дубоку оданост овим великим узорима. Но, још је битније оно што је у Рашуовом језику и *иза* тог језика уочиво. Реч је, заправо, о склоности да се постављају крупна питања о вредности, начинима и смислу људског бивања, о основама свеколике наше индивидуалности и друштвености. Оно чему аутор при томе тежи најчешће је уопштавање, универзализација властитог, али и предачког, готово архетипног искуства у складу с освештаним етичким начелима и принципима заговараним с позиција верујућег човека у данашњем свету и друштву.

Поетски проценитељ и просудитељ, својеврсни савремени моралист, овај аутор је, излажући своје поетско и свеколико вјерују, у једној имплицитној критиви људског упућен да прати сав распон од прометејског хероизма до најдубљих низина човековог пада (о којем ће покадшто проговорити не само хуморно-иронично него и сатирично опором). Премда, како је речено, несклон фигуративности и поетској кићености, Рашуо овој материји приступа на мношину начина настојећи да колико о рођењу, још више проговори о смрти, а вазда о љубави, о пријатељству, о читавом низу расположења, стања и ситуација што чине не само окосницу већ и свакидашњу садржину људског живота. Задатак који је себи поставио при томе је споменуто поопштавање, што резултира, на нивоу језика и укупне поетске изражајности, опредељењем пре за симбол него за метафору, више за једну чврсту, разазнатљиву и читљиву појмовност него за лирску скривалицу, енигму, поетски криптограм.

Руковођен својим "етичким чулом" и импулсом Рашуо, међутим, тему о индивидуалности и друштвености не развија у простору који би био "имун" на сложена историјско-цивилизацијска и мноштво сродних питања али их захвата на начин битно, по опредељењу лирски. Његов циљ је појединачна песма а не епски захват. Упркос томе читава књига *Сновићење* јасно инклинира сливању појединачно-лирског у "вишу целину". Није нимало случајно што насловну дугу песму, Рашуову поему, налазимо на самом крају књиге. Реч је обједињавању, лирском "резимеу", и о жељи да се досегне кулминација, тачка сливено-гномског говорења с његошевског *виса* у којој би све што је већ речено још једном било наглашено и обједињено.

Истоме циљу тежи се и множином лирских и симболичких варијација. У низу својих песама Рашуо варира, преокреће, ломи, допуњује, преиспитује и "докива" сродне, блиске и готово истоветне "формулације", склопове, исказе и "повлашћене" синтагме. Колико поступак високог поетског ризика - јер може довести до извесне презасићености и монотоније - толико овај манир сведочи о истрајавању зарад истога циља: сливености, повезаности певања и мотива у извесну вишу целину, различиту од онога што карактерише највећи број тзв. песничких збирки.

Захваљујући означеноме поступку знатан број песама и формално је "уланчан" а не само мотивски и варијацијски повезан, тако да се групишу, или би се могле групсати у нарочиту врсту "низова".

Наравно, овакво "расклапање" и "склапање" књиге мимо ауторових наума не би било нимало продуктивно, те се и овде спомиње хипотетично, као илустрација специфичности Рашуовог поетског и укупног композиционог поступка, начина конципирања појединачне песме али и књиге као више целине. (Није одвећ од значаја - поготову по крајњи поетски учинак - а ипак је занимљиво припоменути да је *Сновиђење* књига дата исцела, без уобичајене организације - поделе на циклусе - карактеристичне за највећи број песничких књига. Тај формални податак, међутим, свакако иде у прилог претходних опаски.) Оно најбитније могло би се, у сваком случају, формулисати и овако: читава књига *Сновиђење* објава је епског духа у лирском руху, тј. у одговарајућој језичко-стилској, обликотворној појавности.

И сам велики Његош, нимало случајно, био је распет између та два поетска пола, да би оно епско ипак ту интимну драму преломило, да би превагнуло. Довољно је да се подсетимо само на сав распон између, рецимо, *Горског вијенца* и исповедно-лирске творевине каква је *Ноћ скупља вијека* па да ова опаска буде више него јасна. (Макар да се тиме отвара и једна посебна тема - она о лирским "интерполацијама" у епско ткиво Његошевог спева.)

За нашу тему је, опет, неопходно да овде - управо зарад на почетку назначених узора и изворишта певања Боривоја Рашуа - буде споменуто још једно Његошево дело, и то *Луча микрокозма*. Рашуова тема о људској индивидуалности и друштвености, наиме, не разастире се, без обзира на онај пол наслеђа који означава наша народна поезија, ни у каквој локално омеђеној равни већ, најтемељнијим својим поставкама, разгранава и отвара у низ најкрупнијих, управо планетарних и космолошких питања. Поетски субјекат, "актер", "јунак" ове поезије - за којег се већ могло наслутити да у својој лирској природи носи и елементе титанизма - не рве се само са смртношћу као крајњој котом властите и опште људске судбине, и не засеца само у бројна етичка чворишта, него посредством споменуте појмовно-симболичке "апаратуре" дискретно ситуира сву драму, лирику и епику живљења управо у васељенски, бескрајни, недосежни, но вазда обожени простор. При томе је најмоћнија "полуга" за којом посеже управо наглашена елиптика његовога стиха, складно здружена с изразито симболичком појмовношћу и гномско-сентенциозном, такође претходно већ наглашеном компонентом.

Елиптична својства Рашуовог стиха досегнута су и појачана особеном "техником": честим, готово систематичним изостављањем помоћног глагола, карактеристичним обртима у којима се непрестано сусрећу једнина и множина, понављањима (при чему се појачава и утврђује или варира и посредством новог контекста обогаћује или варира и посредством новог контекста обогаћује првотни смисао реченог), смисаоно-формалним опкорачењима, синтагматским везама, преливањем смисла из стиха у стих и из песме у песму, пробраним архаизмима, појмовима из филозофско-теолошког вокабулара... У градњи те елиптике и обрта покадшто налик на ударе и кликтаје чини се да разазнајемо још један његов могући узор. Реч је о великом љубитељу парадокса и филозофема, али исказаних на промишљено и најдубље лирски начин, какав је био, и какав својом поезијом јесте један Бранислав Петровић.

Конечно, била би неправда, и био би озбиљан превид не поменути ону лирску "катогајалност" и градњу конзистентне лирске симболике коју је у савремено спрско песништво унео и као трајно наслеђе

(уједно и рафинирано модерно искуство) оставио песник ватре и ништавила, најлепших заблуда, врхунских узнесења и омамљујуће, парадоксалне лепоте пада, велики мајстор везаног стиха Бранко Миљковић. Нема култивисаног песника да није прошао одређене "школе" и није имао (пробране) узоре. У том смислу Рашио баштини и лирски наук ове двојице савремених великана, али не чини то на грубо имитативан и слепо апологетски начин. Реч је о искуству којим се по свој прилици напајао и надахњивао, и које је на његово умеће оставило плоднога утицаја и трага, али не по цену губитка персоналности, онога што чини ауторски препознатљиву особеност, сам лични песнички глас.

Наравно, и овај одабир узора на свој начин је речит: и ти високи оријентир, стапајући се с поетским и целокупним наслеђем српске културе, служе нам као путокази. У савремености, као и у свесавремености, подједнако.

У Рашуовом *Сновиђењу* - судећи на основу укуса и естетског "чула" овог тумача, потписника предговора песниковој књизи - има узоритих остварења у којима симболика, гномски израз и елиптика тријумфују у пуноме сагласју, у најдубљем лирскоме складу у оквирима одабраног руха. А то је, по правилу, везани стих с пуном римом, тек уз мала, местимична одступања ка асонанци. Форма стиха је катрен, чврст, стамен, изнутра изаткан укрштајима или и проблематизацијама симбола и значења. Златни број десет, десетерац, вазда се протиње као упориште и стамена мера, али он није преточен у правило, већ се од њега одступа и - изнова - ка њему приступа, нагиње.

Све ово говори нам да је Рашуова одабрана, "задата" форма нека врста оквира, а најбитније је, заправо, оно што се унутар њега, у њему збива. У *Сновиђењу*, стога, има и нека врста скоро геометријске правилности и прецизности, стврнутости језика у добром смилу речи.

Тај језик као да је овде љути камен, прадревна материја и синоним вечности, трајности и дуготрајности света насупрот људској појавности, омеђености појединачног гостовања на свету и, опет, постојаном трајању кроз род и његову, чудом живота обновљиву постојаност... Боривој Рашуо у том и таквом језику клеше своје катрене и уланчава лирско у низ с дубоком истрајношћу и преданошћу налик оној која је особина старих неимара и уметника-клесара. И као што се његове песме слажу у нарочиту врсту поретка и низа, тако се, временом, у више целине слажу и уливају и саме његове лирске књиге.

Срба Игњатовић

С Н О В И Ћ Е Њ Е

НЕБОЗЕМЉЕ

Крај без краја када се укаже
А висина на земљу се спусти
Нове ране када старе блаже
И најређи тад постају густе.

Земља кад се у висине вине
Својом кором када Сунце такне
Цео живот пашће од силине
Неће моћи сместа да се макне.

Прорез танки који измеђ стоји
Да би једно с другим могло бити
Само онај ко се себе боји
Нема ништа од другогa крити.

Изнад неба само небо живи
Земља трунка усред васионе
Ум човеку средство да се диви
У занос безмерно да тоне.

Звезда симбол живота на земљи
Одејај Творца на небу бескрајном
Близина је основ свакој зебњи
Свако умре са сопственом тајном.

Око звезда у човечјој глави
Вид је срећа што се пружа даље
Само оно што се само јави
Кадро за век да нам снагу шаље.

Бесконачност коначно је рећи
Собом носи моћно узбуђење
Колко даљи за толико већи
Смрт је лице наличје рођење.

Пуст је свако ко има границу
Ум ком никад за ничим не тежи
Свако једном нађе се у шкрипцу
Па од тада непрестано бежи.

ЗАПИС

Река смрти непрестано тече
Бол је акорд унутрашњег хука
Само оно што човек изрече
Бива јаче од смртнога мука.

Мера свему дата у говору
Реч казује суштину разлике
Дубина је смештена у мору
А висина у стене велике.

Никад није све у једно стало
Нешто крупно увек преостане
Боље важно па макар и мало
Најмилије оно што нам бране.

Вечна светлост умире у сутон
Први блесак све очи засени
Сваки живот само смртни нагон
Који сваког на послетку плени.

Ватра која у води не гори
Није снага која ичем вреди
Живот који ништа не створи
Сваким даном гаси се и бледи.

Светлост која таму не разбија
Угаси се и пре него плане
Тек из кога нови живот клија
Он не живи одбројане дане.

БЕЛЕГ

Када се коначно крај примакне
А детињство постане утеха
Небо свако тада ће да такне
Плач ће бити оличење смеха.

Крај мера свему што постоји
Почетак увек темељ за кајање
Смрт у себи све крајности споји
Живот у њој наставља трајање.

Све што није у смрти живело
Са горчином њеном постојало
И пре краја у себи је свело
Никад ново ништа није дало.

Стварање је живот из ничега
Пусти уздах у пуној празнини
Живот само кад има белега
Који светли и у помрчини.

ОДУСТАЈАЊЕ

Све што је било у часу нестаје
Крај је сума дата на почетку
Ништа дуже од себе не траје
Истина се даје напослетку.

Светло таме у часу пркоси
Објављује сву своју силину
Живот себе у смрти узноси
Пренесећи важно у дубину.

Свако ко се природи отима
Нову меру ко староме даје
Тешко њему истину да прима
У лажима непрестано траје.

ИШЧЕКИВАЊЕ

Од када знам да постојим
Сав ми је живот тешко чекање
Страх ме је али се не бојим
Смрт живоме једино уздање.

Кад све живо у нама утихне
Живот када постане руина
Глас Божији са неба кад викне
Бука ивша постаће тишина.

Чекање је круна свег трајања
Тачка која никуда не креће
Само прошло вредно је кајања
Стид је основ неизмерне среће.

Ко год знаде колико остало
Њему лако наставак чекати
Ни трен није ништа мало
Ако живот у њег може стати.

СРЕТАЊЕ

Све велико збило се у маху
Вечност хрли само на целину
Задња мисао сазда се у страху
Када човек угледа белину.

Страх је занос који назад вуче
На врхунцу покреће се напред
Свако сутра горе него јуче
Горком више не помаже мед.

Ход ка смрти увек је пречица
Живот и смрт теже ка сусрету
Смрт великом премала ситница
На крај краја у једно се сплету.

САГОРЕВАЊЕ

Тешко оном који не разуме
Језик којим очи му говоре
Његов живот само су трауме
У којему старе ватре горе.

Бол који се у срцу осећа
Никад глава излечити неће
Све што некад била наша срећа
Никад залог неке нове среће.

Туга место мишљење дубине
Светло само обресе назначи
Срце спаја страшне раздаљине
Само тако постаје се јачи.

НАЗНАЧАВАЊЕ

Моћ немоћи у најтеже спада
Лепота се у ружном огледа
Срећан онај ко уме да страда
У страдању ко пронађе реда.

Бол је одсјај некадањег здравља
Светлост која таму назначава
Тужан свако ко вечно понавља
Недобито ко другоме дава.

Тишина се тек у буци чује
Снагу своју на брзину даје
Само онај кога све радује
Није кадар да се икад каје.

ВИШЕСТРУКО

Смрт сан сваком ко мислити уме
Коме разум светло изнад таме
Живот сабир среће и трауме
Усред мноштва остави нас саме.

Срећа није без несреће срећа
Туга увек радости претходи
Различитост полазност увећа
Разнородност духу сваком годи.

Смрт и живот из једна су дати
Болест здрављу само други лик
Свако онај ко ово не схвати
Никад неће чути смртни крик.

Лако оном ко све не разуме
Коме љубав одмењује знање
Тај никада не сабере суме
Кад највише увек има мање.

ОТКРИВАЊЕ

Дубок понор ако икад празан
Никад слику неће важну дати
Свако себи једино је важан
И судбину своју само прати.

Мисао је претеча сећања
Први корак ка своме постању
Разлог пуни новог надења
Што нестаје у првом страдању.

Ништа није као што се каже
Истина се у дубини крије
Ко не позна да се увек лаже
Са истином једино се бије.

Доња мисао мера свакој другој
Површина увек важно скрива
Слика света сабран сваки слој
Који себе у вечност призива.

ИЗЛАЗ

Свака се мисао из невоље рађа
Срећа мисли пречи да настане
Промашује онај ко погађа
Нове старим приборјава ране.

Хук у глави музика из муке
Тежак акорд из дубине стиже
Само онај ко разазна звуке
Смрти бива утолико ближе.

Густи облак пречи сунцу пролаз
До озеблог на земљи створа
Нико неће наћи нови излаз
Ако себи не нађе извора.

ПРАЗНИНА

Говор увек свако биће празни
Одмереност пречи расипање
Виша сила празнословље казни
Никад касно није за кајање.

Тешко глава на лудим ногама
А тек њима под празном главом
Такав ход увек бива драма
Чији расплет окончав славом.

Ко не мери пре него одсече
Увак себе по глави удара
Пита себе зашто ја то рече
Што ми муку без разлога ствара.

Никад нико није постигао
Руком својом сунце заклонити
Свако знаде оно што је знао
И што човек може поновити.

Непонов је име за стварање
Једном што је само нама дато
Уметност је тихо разарање
Птица која напустила јато.

ЗАБЛУДА, I

Усред среће када бане туга
Као облак кад сунце помрачи
Ум постане свога срца слуга
Страх у кости тада се увлачи.

Радост увек недостатак главе
Танка сенка над страшном дубином
Малоумни жељан само славе
У сукобу са својом судбином.

Боље стати и на пола пута
Него ићи без смисла и циља
На крај стиће ко уме да лута
Не жалећи потрошених миља.

УДВАЈАЊЕ

Доњи се камен најтеже миче
Свему је темељ што постоји
Судбина увек у основи приче
Живот је ту да све удвоји.

Место на коме се сусрет збије
Између живота и преране смрти
На крају увек јасно открије
Чему и зашто толики обрти.

Мука је муку не знати носити
Крај у почетку не моћи видети
Имати свега све простити
Грешан бити а не застидети.

ИЗУЗЕТАК

Тајна увек у почетку дата
Одевена у лепоти живи
Темељ мера величине спрата
Ко не чини тај се свему диви.

Детињство је вечна загонетка
Непознато у коме све јасно
Крај у себи свакога почетка
Нестајање отмено и страшно.

Растанак је блистави почетак
Одсјај светла што сија у тами
Нико смрти није изузетак
Све што поста заврши у јами.

Мера смисла у бесмислу траје
Поређење станиште истине
Само онај ко зна да се каје
Лако себе диже у висине.

БЕСЦИЉНО

Корак нови на стари се ниже
Пут без краја да покуша прећи
Ко не крене тај најбрже стиже
Даје маха он одбеглој срећи.

Ход у месту у најбрже спада
Ко год бржи он најкраже траје
Нико није доспео до јада
Ко од себе највише не даје.

Циљ што дуго испред стоји
Непрекидно он ка мени хита
Задњи корак остале приборји
Мера сваком ко лута и скита.

Бесциљно лутам стазом без краја
Почетак био је страшно давно
Заслепљен сам од могућег сјаја
У души брдо у оку све равно.

БЛИСКОСТ

Бескрај место свакога почетка
Без њега се ништа и не ствара
Ништа није без својега претка
Безличност лице свако разара.

Сан је сусрет билог и не билог
Стварност већа од живота стварног
Живот сваки божији је залог
Ововремје из времена давног.

Стварање је почетак нестанка
Света какав до тада бејаше
Блискост мера свакога растанка
Кога сузе моћно залеваше.

ЗАБЛУДА, II

Мера света у тајни се јавља
Све јављено много мање вреди
Живот патњу у ходу обнавља
Увек већи који потом следи.

Не веруј истини када се каже
Све што је важно изван стоји
Истином највише се лаже
Лаж истину у себе усвоји.

Доња мера свакој надређена
У безмерју све бива могуће
Жива само прича залеђена
Која збори кад постане вруће.

ВИСОНИЗЈЕ

Гледам се упокојенога
Пуног живота одавно празан
Између земље и неба сабијенога
Живот би прокључани казан.

Из висине све постаје мало
И смрт нема велике домете
Небо место у које све стало
И у себи сабрало покрете.

Живот увек из живота следи
Смрт је обрис новог почетка
Све што било тек по смрти вреди
И достојно вечног је поретка.

ИСПУЊЕЊЕ

Када се живот смрћу испуни
Вечност у нама почиње да траје
Пролазност се заувек побуни
Направи своје задње трзаје.

Истина истину пречи
Да на светло дана избије
Смрт она од живота лечи
У себи нови живот крије.

Мркина када се расветли
Бескрај се заувек укаже
Не буде увек што смо хтели
Изненадно најчешће и драже.

УЗЛЕТ

Замах моћи који све покреће
Нову меру за собом оставља
Узлетели немоћан да слеће
Непозвани једино се јавља.

Циљ се увек у недоглед креће
Нико није тамо где је био
Само онај који нема среће
Циљ од себе вечно је прикрио.

Корак први уједно последњи
Ход једино онда кад се стоји
Почивши једнако су вредни
Њих се свако са разлогом боји.

ИЗВОРНОСТ

Доњи се камен без бола не миче
Врх живота нико не достиже
Ко се икад од себе одриче
Да би другом био нешто ближе.

Радује ме све што себи личи
Бојом својом ако увек сјаји
Оно вредно живи већ у причи
Све друго чисти промашаји.

Нова туга стару разбуктава
Бол је увек разлика у телу
Живот смрћу себе открупчава
Првом мишљњу на светом опелу.

СКРИВАЊЕ, I

Скривање је почетак губљења
Мере ствари свима указане
Земља злато ако усред стења
Стоји попут сфинге уклесане.

Сунцу нико умакао није
Ма где био онај што то сања
Да се макар на моменте скрије
Светлост вечно обасјава дања.

Прича сваког носи на видело
Део бића што у нама траје
Само оно што није увело
Нову снагу посрнулом даје.

Ко на светлу носи таму
Теже њему кад прићи
Тајна спречи многу драму
Од свег теже себе мимоићи.

НЕСТАЈАЊЕ

Мит народа његова намера
Да се буде оно што не може
Живот сабир многоструких вера
Које звезде у јединство сложе.

Сиромашни живот у миту се гледа
Тек заједно они су целина
Ко отрага окончаће спреда
Тама увек постане белина.

Јаук дуги из корена сеже
Тешко бити наследник великом
Простота нас за себе увеже
Рам остао тугујем за сликом.

ПОВРАТАК

Замисли се над собом роде
Још није знам за то касно
Први знак бивше слободе
Јесте да се истина каже јасно.

Чему скривање иза лажи
Зашто говор личи на брбљање
Слободан је само који тражи
Тражење увек једино лутање.

Повратак себи увек годи
Ко себе у другоме тражи
Никада циљ не погоди
Постане роб своје лажи.

Пустимо себе на час себи
Друге оставимо њима
Ко не живи у тој потреби
Најгоре у себе од другог прима.

НЕПРИСТАЈАЊЕ

Овако више никако не може
Све је изливено наоколо
Обруч се несметано стеже
Од убрзања време је стало.

Не видим прст на челу
Све главе су одавно празне
Више наг ко у бољем оделу
Слобода живи у одсуству казне.

Прошлост нас је надишла
Нисмо јој ни до појаса
Будућност нам је отишла
Још за нас има спаса.

У месту стајање горчину рађа
Ко не иде гори је него код се враћа
Своја дубина од туђе је слађа
Стаза судбине увек је најкраћа.

НАИВНОСТ

Само онај ко лако лаиван
Стрепњу може постојања знати
Живот који и од себе скриван
Све до смрти може потрајати.

Ваздух што је за свакога душу
Наивност је од зала одбрана
Ко сигуран тај осети тмушту
Па од ноћи он не види дана.

Усред среће туга моћно
Живи пуни живот без остатка
Од свег светла најсветлије ноћно
Срећа лепа само ако кратка.

ИПАК

Што је испред као да и није
Без онога што њему претходи
У целини суштина се крије
Обухватност истини доводи.

Кратак исказ постиже дубину
Такав моћан да најдуже траје
Лаж најчешће потисне истину
Живот памти самопромашаје.

Светлост никад без таме не сија
Лице увек наличје искаже
Само оно што ником не прија
На крај пута постаје најдраже.

ИОНАКО

Ко је био и пре свог почетка
Све што било у себи се гаси
Свак старији од својега претка
Вечност смрти живот не украси.

На врху се тек дно препозна
Највише када је ништа
Онај ко успе и то да спозна
Имао се и родити зашта.

Заблуде кад у нама умру
Светло из ока када нам ишчили
Видећемо како смо у злу
И када смо у добру били.

Почетак краја најчешће сећа
На билост што ће доћи
Радост је само ако срећа
Не искаже све своје моћи.

Бити са собом насамо
Највише је што се може
Само оно што не знамо
Од знања је много строже.

ЗАСЛУГА

Смрти нема ако живот није
Пламен био који вечно пламти
Смрт у себи сву истину крије
Вечност кадра једино да памти.

Живот значи ако смрт заслужи
Мрети неће ко живео није
Ко не умре он ће да продужи
Чак и оно што било раније.

Клупко смрти у небо нас носи
Земља телу рођено станиште
Светлост таме узалуд пркоси
Небо души трајно прибежиште.

СУТОН

Река смрти тече непрестано
Сваки живот у њу се улица
Ништа није што већ није дано
Смрт се стално у животу збива.

Вечна светлост умире у сутон
Први блесак све очи засени
Живот живи само смрти нагон
Који сваког напоследку плени.

Ватра која у води не гори
Није снага која нечем вреди
Живот који баш ништа не створи
Сваким даном нестаје и бледи.

Светлост која таму не разбија
Угаси се и пре него што плане
Свако себи гнездо своје свија
Да преживи одбројане дане.

ОТИЦАЊЕ

Река смрти непрестано тече
Све што живо у њу се улива
Ноћ наступи када прође вече
Смрт у себи нови живот скрива.

Нова зора открива трагове
Свему што се у ноћи већ збило
Светло дана опијеног зове
Да тумачи што мусе уснило.

Круг се тако најлакше затвара
Празног места у њему и нема
Срећан само ко уме да ствара
Ко за снове не мора да дрема.

ЗАХВАТ

Са дна душе кад живот захватим
Пуну меру тек тада му појмим
С муком тешком настављам да пратим
Како траје са расцепом двојним.

Кад почетак главни циљ постане
Свега другог не буде ни било
Све што буде тим ће да нестане
Чак и оно што се вечно снило.

Прва мисао најтачније гађа
Све што потом и иза ње следи
Бива само неопходна грађа
Да од ње друго мање вреди.

МУЧЕЊЕ

Зло човеку снагу увећава
Крајњем циљу њега лако вуче
Добра мера колико је страва
Најбољи најстрашније муче.

Студен када обухвати главу
Тад се срце најлакше охлади
Бој се оног који слави славу
Која друге смањује и јади.

Пусти живот пустош увећава
Мањи сваки знак од човека
Велик живи ако куља лава
У подножје ко што тече река.

ОДБИР

Одбир пречи несносна лутања
Крати увек дуга путовања
Само ко се на себе ослања
Избегава страшна очајања.

Када живот у тесном се нађе
Жељу има да иде навише
Ноћ оживи када сунце зађе
Да се снови над живот узвише.

Тешко оном који покушава
Да природу у себи победи
Грубом снагом склад нарушава
Безначајан а мисли да вреди.

Боље ништа него све напола
Целина је кућа за истину
Без точкова не крећу се кола
Са мишљу се сеже у дубину.

НАДМОЋ, I

Разум себе у глупост претвара
Журећ када кашњење донесе
Ништа није настало без жара
Од којег се цело биће тресе.

Ко се касно ка циљу упути
Никад неће сасвим разумети
Зашто онај који само слути
Све што може не мора и штети.

Бледи одсјај помрчину гаси
Залазак је сунца умирање
Свако чезне да уследе часи
Који значе ново настајање.

Светло таму у слику претвара
Ноћ се дану надмоћнијом чини
Само онај ко свестан је гора
Спреман стићи небу у висину.

НЕСПОКОЈ

Добро никад без зла не постоји
Једно другом увек верна сенка
Моћна сила лако их удвоји
Осамљени не буду ни тренка.

Сјајан час се у вечност претвори
Само када тама вечно сија
Срећан онај ко уме да збори
Слушаоцу када говор прија.

Мука страшна ко себе не позна
У другоме ко себе не куша
Мане своје ко од другог сазна
Више прича нимало не слуша.

Говор никад не води спокоју
Најбољему мане се прокраду
Ћутању је тешко знати боју
Мисао се рађа једино у јаду.

КОПАОНИК

Све док човек ка врху не стигне
Тешко може целост сагледати
Само онај ко се небу дигне
Моћан мноштво у једно сабрати.

Небо увек једнако далеко
Ма колико човек себе пео
Споро стиже ко не иде преко
Ко се није с богом успут срео.

Са висине када се погледа
Једино се виде крупне ствари
Обзор препун савршеног реда
За ситнице нико и не мари.

Планина је моћно узвишење
С ње се лако догледава срећа
Ко год испод позна унижење
И окуси шта значи срећа.

Лако оном ко брдо напушта
Меру мању он себи намиче
Сваким часом што се више спушта
Остају му само празне приче.

ЦЕЛИНА

Вредно само оно што целина
Делимичност суштину истопа
У јединству пребива истина
Коју види свако ко очи склопа.

Свако једно одвећ бива мало
Без смрти је живот олупина
Све што јесте у језик је стало
Што истина то увек дубина.

Живот ако са смрћу не живи
По ивици понора се креће
Свом бесмислу узалуд се диви
Оков себи нераскидив меће.

Тек кад живот са смрћу рачуна
Кад се креће одједном удвоје
Једно другом сједињена круна
Пред господом непомишно стоје.

Све што пола истину нервира
Неће она вечито да трпи
Напоследку иште себи збира
Да нестане у бескрајној хрпи.

ВЕЧНОСТ

Коме патња једини је излаз
Тај у страху ново дочекује
Ком ћутање преостали исказ
Томе јаук душом одјекује.

Лако оном који тајну каже
Празан ко је сред тужне пунине
Њему лако кад сам себе лаже
Не мичући савлада даљине.

Сам ко стоји по среди гомиле
Ко у другом себе не разазна
Тога давно муке изломиле
Живот њему одмерена казна.

Смрт је место у коме се спаја
Билост дана и вечност далека
Живот траје после свога краја
Ко што тече непресушна река.

ЗАМИШЉЕНОСТ

Све што није било у мишљењу
Замишљеност по правилу ствара
Нико себе не креће по хтењу
Нити има разгорелог жара.

Целина је основ за истину
Све што део носи собом претњу
Ко се вине небу у висину
Многом доле тиме чини сметњу.

Бол што увек на крају долази
Несметано до тог часа дође
Само оно што лако пролази
Без напора нестане и прође.

СРЕДИШТЕ

Јаук који из средишта иде
Не чује се и не даје гласа
За јад знају они што се стиде
Што у стиду проналазе спаса.

Тешко оном ко ничем не тежи
Кога место за себе везује
Тај од себе непрестано бежи
И све друго око себе трује.

Патња која на томе заврши
И у себи престане се знати
Моћно сваког да олако скрши
Осим оног ко уме да пати.

Увир место новог увирања
Страшни пресек обеју целина
Потврда је општег постојања
Ко што рана увек расеклина.

ЧЕКАЊЕ

Када се крај сувише примакне
Са детињством постане целина
Све што било одједном се смакне
Саграђено бива рушевина.

Бол у души тада се насели
Тешке ране ожиљци постану
Умножено тада се раздели
Да би могли сви у смрт да стану.

Радост тужном само је сећање
На све што било је боље
Живот увек на смрт је чекање
Што долази мимо наше воље.

Умирање животу је круна
Сјај надмоћни непрегледној тами
На рођењу обасја нас луна
Сред живота а бивамо сами.

СКРИВЕНОСТ

Нови разлог у старом пребива
Ненаданост зајек ишчезава
За свакога за ког се не скрива
Њега увек од себе издваја.

Пламен који сад у мени тиња
Никад ватра он постати неће
Док у мени пребива светиња
Која ватри не да да се креће.

Облак тамни сунце пречи
Да у сјају доспе до човека
Мишљен ко је и без бола јечи
Упитност глупости препрека.

РАЗВИДНОСТ

Препун сам неке несносне горчине
Не разумем свет он још мање мене
Све што видим грозне развалине
Замишљено већ су успомене.

Растанак са светом ново је спајање
Ни једнога часа неће бити прекид
Ко живео није живот растајање
Смрт му бива непремосна хрид.

Не могу да мислим осећам још теже
Настајање некад сада је пролазно
Покидано никад нико не увече
Некад врхом било сада поста дно.

Светлост која сија у тами трајања
Развидност је давна и страшно далека
Некад откидања сада су спајања
На која се још одувек чека.

ИСПУЊАВАЊЕ

Ко смрт гледа животом испуњен
Њему она бива нешто страно
Ко је од не непрестано гоњен
Њему она стиже увек рано.

Изблиза је све од себе веће
Даљина је основа за лепо
Нико није окусио среће
Ако није волео наслепо.

Смрт и живот слика су исцела
Одвојени ништа и не значе
Само скупа они основ врела
Из ког вода непрестано скаче.

СМАРАЊЕ

Ум прикрива оно што је важно
Глупост себе до краја искаже
Само они што делују снажно
Битност своју изван себе траже.

Први корак најтежи је покрет
Сваки други оном првом личи
Стреми напред само ко је проклет
И ко живот не види у причи.

Коме памет језик зауздава
Нема разлог за ново кајање
Томе ноге води мудра глава
Говор њему никада лајање.

Ко паметан а глупости твори
Њему опрост теже треба дати
Глупа глава младе ноге смори
И увек се кривог пута лати.

ЧУДО

Од постанка чудо изазива
Немим гласом највише казује
Ум човечји собом запошљава
Знатижељног посебно дарује.

Живот тражи оно немогуће
Цео век се у том кругу врти
Најтеже је упразно прегнуће
На распону од бола до смрти.

Знатижеља гаси сваку наду
Ништа ново нико не налази
Свак ко тражи заврши у паду
На почетку назначеној стази.

Чудо оно да чуда и нема
То сазнање увек касно стиже
Живот давно уцртана шема
Која наде непрестано ниже.

РАСПОН

Ко лепоту мислима дохвати
Живот му је утолико грђи
Удаљеност најбоље се схвати
Живот тиме постаје све тврђи.

Разлике су основ за јасноћу
Шири распон бољу слику даје
У средишту осети чврстоћу
Само оно што на крају стаје.

Бол у себи просветљење носи
Патња чисти доњи део душе
Јутро себе искаже у роси
Који граде претходно поруше.

УДВОЈЕНОСТ

Зло никада за се не постоји
Без добра га нико не уочи
Само када своје сене двоји
Поглед сваки одједном укочи.

Неко не би могао да прими
Одвојене тако страшне моћи
Није лако претити раздаљини
А из места не хтети ни поћи.

Сунце никад ноћу не излази
Дан је њему место за рођење
Кад ноћ стигне онот ек залази
Јутро уму моћно ободрење.

ОМАМА

Ко пожели ново нешто знати
Тај кроз патњу нужно мора проћи
Чин сазнања живот увек крати
Светлост ако онда део ноћи.

Светло дана на радост наводи
Лаку мисао једино подноси
Сунчев блесак свакога заводи
Кривом циљу заувек односи.

Мрак је светло мишљење дубине
Права мера свему што постоји
Месец маме небу у висине
Од ноћи се човек више боји.

ОСОБЕНОСТ

Чему живот кад на њему
Нема знака када му је крај
Када живи све у свему
Тама гаси сваки сјај.

Све што није особено
И у себи без разлике
Кад говори оно немо
У погледу нигде слике.

Посебност је од бога награда
Тешки утег таквог постојања
Широк пашњак без неких ограда
Слатка мука целог опстојања.

Када неко у сваком постоји
Тужно њему и дан проживети
Само онај ко себе издвоји
Забораву сопство ће отети.

ДОПУШТЕЊЕ

Ко истину до краја казује
Лаж у другом увек распламсава
Само онај ко уме да снује
Светлом дана себе завава.

Пуна срећа на тузи почива
Одсјај њени срећу увећава
Нико срећан ко не зна да скрива
И ко другом без разлога дава.

Тешко оним који се издвоје
Ко другом допусти превише
Пријатељство толко дуго траје
Кад настаје смирено и тише.

Други када у те се усели
Мења меру твора карактера
Твоју судбу он са собом дели
Другом правцу он увек смера.

СТРАХ

Небо место где олуја траје
Где се облак у бескрају ваља
У висини само страх настаје
А на земљи само се наставља.

Страх је снага која из висока
Све покреће из места где стоји
Страх је основ свакојега скока
И храброга који се не боји.

Нико није страху умакао
Доњу рану своју искусио
Нико није себе дотакао
Тамо где је суштину прикрио.

Нема среће где туга царује
Нити здравља усред болести
Само лудак свему се радује
И са собом не може се срести.

СУСРЕТ

Са два краја сваки живот вене
Рођење је ознака настанка
У ком часу смрт на њега крене
Увек води до новог постанка.

Из крајева иде се ка небу
На висини да се сусрет деси
Све се збива са вином у хлебу
Ту се лакше откајују греси.

Свемир кућа великог сусрета
Смрт ту живи јаче од живота
Бесконачност бесмртних заплета
Бог што све их у клупко замота.

СТАНИШТЕ

Смрт и живот у једном стопљени
Тад стварају животну целину
Због које смо на свету створени
С неба пошли у нову висину.

Живот ништа посебно не даје
Смрт у њему налази станиште
Тек изједна почињу да сјаје
И у небу налазе скровиште.

Ко смрт гледа од живог друкчије
Тај у себи провалију прави
Са обале кад угледа краје
У сопственој води се удави.

НАСЛУЋИВАЊЕ

Бреме слутње биће ми притишће
Што не слутим то једино траје
Живот пада ко са храста лишће
Само грање за студен остаје.

Тешко оном ко ништа не слути
Коме живот у извесном прође
Воду који смртну залуд мути
Пре но крене увек циљу дође.

Оно што је у другоме стало
А сада се у нама налази
То велико а толико мало
Тек рођено а већ одлази.

Слутња увек више од датог
Она увек предворје вечности
Мера нова свега задатог
Крхка сенка одбегле прошлости.

ГРЕХОПАД

Једна крајност другој увек тежи
Из средишта кад се једном макне
Живот бива стално у тој мрежи
Све док вечност заувек не почне.

Мир у души највећа је срећа
Равнотежа најмоћније стање
Што је радост без разлога већа
У том туге увек има мање.

Ко последњи у себи уочи
Оно што је први требао знати
До крај света проклињаће очи
Због којих је осуђен да пати.

Грех ком није у греху постао
Већ се увек изван њега јавља
Тај је себи на пут прави стао
Све што чини он само понавља.

Нова њему увек стара брига
Немењање њему упориште
Када пред њим појави се сфинга
У познатом траж чистилиште.

РАСТАМЊИВАЊЕ

Мера света не личи на небо
Површност је ново удубљење
Снага њему урони у слабо
Никад било страшно удивљење.

Без дивљења живот је пустиња
Истина му увек не пристаје
Свет сазнаје само који сања
Ко се с богом на небу састаје.

Светло муње растужује таму
Што на свету живот је доноси
Тишина је основ за галаму
Земљу знају који ходе боси.

НЕРЕД

Ако живот у свом лику траје
Без идеје коју мисо ствара
Он од себе нимало не даје
Када нема стваралачког дара.

Стварање је суштина постања
Прва искра тихо запаљена
Грех почиње од првог сазнања
У које је глава заробљена.

На висини све мало изгледа
Треба прићи па свет опазити
Само ако не постоји реда
Тешко ико неред да испрати.

Човек живи божија је воља
Чин стварања његова створа
Прва мисо од наредне боља
Закаснала увек је најгора.

ЗАКЛАЊАЊЕ

Од када сам у себу нашао
Сред живота пропламсаје смрти
Никад више ја нисам застао
Све у мени нагло се заврти.

Смрт је жива ако је мишљена
Бол на здрављу једино почива
Дубина се стиче из малена
У младости брижно се прикрива.

Смрт се никад олако не јавља
Њено лице пуно је горчине
Себе увек пре самртног ставља
Одводећи њега у висине.

Смрт је жива за живота пуна
На крају се од себе не види
Сунце када осветљава луна
Мрак живоме пречи да се стиди.

ПОНОР

Смрт видљива само из далека
Кад је близу свак од ње занеми
Смрт је болест којој нема лека
Којој свако у потаји стреми.

Страх од смрти више је од смрти
Лажна нада ничим оправдана
Пут у вечност пробијене прти
Стаза која добро утабана.

Када човек зебњу препозна
У свом бићу тихо изненада
У том часу незнано упозна
Са висине најкраће се пада.

Понор који пред сваким се пружа
Ништа није осим опомена
Што је стаза новог пада дужа
Живот увек састављен од трена.

ВРЕМЕПЛОВ

Детињство је од живота зора
По којој се цео живот познаје
Бог уписа куда ићи мора
Осим оног што слобода даје.

Младост време када се отвара
Све пред нама што нам живот даје
Само онај ко у њој не ствара
Има зашто после да се каје.

Сред доба се тежи у висину
На брегове небу под облаке
Не би л тамо познао дубине
Њима своје испружио краке.

Старост кадра само да сабира
Све што живот собом наплавио
Само онај ко не позна мира
Започето да је наставио.

ИЗДВАЈАЊЕ, I

Тешко оном који не разуме
Зашто кућа на темељу стоји
Још је теже који се двоуме
А да притом ничег се не боји.

Страх од бога лице је слободе
Прва светлост свеколике таме
Све мисли се у једину своде
Када други оставе нас саме.

Страх је снага која обуздава
Зло човека њиме окончава
Ђаво будан никада не спава
Где год вода прети и поплава.

Није стрепња што кости не љуља
Бригу знаде онај који страда
Свако себе очисти од муља
Око себе издвоји и стада.

НАЛИЧЈЕ

Распет на луку сопствене муке
Стојим загледан у празну дубину
Када не желим зачујем јауке
У сну једино читам судбину.

Стаза је сваком унапред дата
Која у времену прави круг
Неретки падну мимо блата
Свако очисти смрдљиви луг.

Израз лица више од говора
Очи никад не могу да ћуте
Слобода је наличјје отпора
Срећни они што могу да слуте.

Нико није заувек сазнао
Шта је кључно а шта не вреди
Редак себе наскроз упознао
А још ређи ко сазнање следи.

Занос већи који мање траје
Све што дуго у времену тупи
Срећан онај ко следи трзаје
Главом у зид ко двапут не лупи.

ИСКАЗИВАЊЕ

Ако се срећа у несрећи тражи
А радост у тугу претвара
Једини лек који то блажи
Јесте кад се из ничега ствара.

Нико се није срео са богом
Ко није више од свега хтео
Ни само сусрет са богом
Ко није истину знати смео.

Када земља собом проговори
Свету када свој језик искаже
Небо ће се начас да отвори
Да никоме не пусти да лаже.

СТРАДАЊЕ

Сунце сија и кад се не види
Светлост оно у даљине даје
Благо оном ко зна да се стиди
Још блаже оном ко зна да се каје.

Рана која накнадно заболи
Није била озбиљно схваћена
Тешко оном ко себе не воли
Коме није љубав узвраћена.

Стид је основ свакога успеха
Успон увек увод у падање
Тешко сваком за ког је утеха
Свога ближњег тренутно страдање.

ПОМЕРАЊЕ

Доњи се камен без муке не миче
Патња узноси неизоставно у висину
У пределе где се поезија сриче
Да олакша несносну тежину.

Лако је у незнању дуго трајати
Свест о себи све друго открива
Тешко је непостојеће збрајати
Бити жртва властитог предива.

Празна глава много дуже бива
Она телу не наноси штету
Кроз мисао болест се улива
Чини телу опаку освету.

ДАЉИНА

Радо се сећам свега што у заборав спада
На тим пукотинама рам за живот правим
Само онај ко главом мисли телом страда
Чека с нестрпљењем када ћу да се јавим.

Све муке које предуго трају
Део живота увек постају
Сред дана сунце се искаже у сјају
И тако само један момент трају.

Одувек се дивим дану који мене
У ноћној тишини тамној помрчини
Светлост дође када сунце сине
Истина је увек негде по средини.

НИЗАЊЕ

Занос нови у старом настаје
Ново време старога се стиди
Само оно што до века траје
И у мраку трунку светла види.

Наше време прошлост будућег
Будућност смо неким другим били
Само ко се домогне могућег
Собом живот уме да наткрили.

Јадан свако ко не нађе меру
Свему што је за живот велико
Ко у сумњу проналази веру
Тај на хаос једино је свико.

ЗАТОМЉЕНО

Када се себе једном одрекнеш
И запутиш путем без повратка
Знај кад тад мораћеш да клекнеш
Осетит како слобода уме бити слатка.

Радост је само одсуство бола
На тренутак обасјана туга
Грешка паметном увек школа
Најлакше је бити самом себи слуга.

Тама која обасјава светлост
Јасно сија сред белог дана
Ништа гора него лажна милост
Која збраја бол зараслих рана.

ОДРИЦАЊЕ

Србија се од себе одрела
Тражи пута без икаквог циља
Прошлост своју одавно порекла
Другом мајка себи ни дадиља.

Говор увек мање од ћутања
Тишина је ознака за буку
Ко год иде спреман на лутање
А ко пита не позна му муку.

Боље бити бар у делу снага
По којој те други разазнаје
Ко се макне од сопственог прага
Има зашто увек да се каје.

Доњи камен без бола не дира
Цела кућа на њему почива
Само онај који нема мира
Муку своју пред другим открива.

ОБЈАВА

Тешко оном који не разуме
Зашто туга од радости више
Он на крају доживи трауме
У којим се цео живот збрише.

Рана која кроз векове траје
Тако моћна једино да живи
Моћан онај ко зна да се каје
Ко се туђем успеху задиви.

Крај почетку једино достојан
Кад сећање у тачку се стави
Само онај ко остане трајан
У прилици радост да објави.

Смрт је мера животнога хука
Сабир пусти свега што постоји
Умирање најмања је мука
За онога ко се ње не боји.

ИЗДИЗАЊЕ

Ако икад живот се угаси
Дух ће остат вечито да лебди
У живима ко свежи уздаси
Новом телу као својој изби.

Све што вреди вечито остане
Духу живом нигде гроба нема
Смех једино исцељује ране
Притом тврди да нема проблема.

Узвишеност само је награда
Оним који непрестано пате
Све на свету дело божјег рада
Осим оних што неће да схвате.

Дух кад висок и ниско захвата
Додир са њим само га племени
Само онај ко доспе до блата
Радо небу у висине стреми.

Празна глава најлакше потоне
У дубине које живе празне
Само они што се таквих клоне
Од лудости заштите се разне.

СКРИВАЊЕ, II

Све што прошло као и да није
Хук билога само редак чује
Само оно што целина крије
Све будуће у себи јасније.

Прошлост ради и када не чини
Светло сија ако има мрака
Само онај који на висини
Увек гледа он погледа лака.

Љубав никад без мржње не живи
Целина се од обога ствара
Зло се добру неизмерно диви
Песма израз језика и дара.

УПОТПУЊАВАЊЕ

Разум се љуља сред мрака
Што се као грудва већа
Сунце засија кад и прва зрака
Што настаје кад потоне срећа.

Говор увек увод у ћутање
Разговорност у болу се кали
Све што иде постане лутање
На крај оно што смо одмах знали.

Горак укус у нама остаје
После свега што живот донесе
Само оно што тренутно траје
Цело биће из темеља тресе.

Звук што живот у нама постане
Слику света нама употпуни
Само онај ко зна старе ране
На нове се никада не буни.

ДОТИЦАЊЕ

Знак у нама што одувек траје
Права мера за друга сазнања
Бог узима и онда кад даје
Нико сунце руком не заклања.

Велико је све што нама пречи
Да доспемо до своје суштине
Болна душа кадра је да јечи
Патња куља само из дубине.

Светлост таму у себе претвара
Сваким часом и за сва времена
Тешко оном ко без иког дара
Носи сенку претешког бремена.

Ко не може у сновима наћи
Оно што му у животу фали
Никад неће он небо дотаћи
Нит сазнати што други су знали.

НАДМОЋ, II

Тешко оном ко себи препрека
За све оно што дар њему пружа
Што од бога томе нема лека
Туга увек од радости дужа.

Јадан онај ко за јаде не зна
Коме живот у весељу прође
Свет што следи никада не позна
Суво дрво непрестано глође.

Свака радост у року је дата
Туга никад мудрога не мине
Ко високо нађе се сред блата
Из облака сунце моћно сине.

Широк простор човека сужава
на маломе све се боље види
Тешко оном коме ружна слава
Није разлог да се навек стиди.

ПУТАЊА

У почетку ко краја не види
Тешко му је важно разумети
Ко за другог уме да се стиди
На крст часни себе ће распети.

Песма оно што изједна буде
Све остало само су окрајци
Живо оно чему се сви чуде
Лик што нађе у причи и бајци.

Свака стаза део је путање
Што се мора у животу проћи
Кад сигурно постане лутање
Човек сазна све своје немоћи.

БИВАЊЕ

Од када верујем
Ништа ми није немогуће
Када мислима претерујем
Тек у сну бивам код куће.

Шта је космос
Кад у њега стаје човек
Пун празнине предубоке
Коме трунка само лек.

Пуноћа је почетак празнине
Започета пре свакога краја
Брдо позна само раздаљине
Које поглед у једности спаја.

ОДСУСТВО

Горњу стазу још нико не прође
Ко се доње није находио
Циљ не такне сваки који пође
Смрти тежи ко год се родио.

Није лако истрајати дуго
На распону између два краја
Када прво увек бива друго
Срећа кад је одсуство очаја.

Висок поглед у низину пада
Суза оку помаже да види
Само биће што уме да страда
За другога још више се стиди.

КОЛАЖ

Пусти основ нову снагу даје
Нико храбар ко два пута гине
Само онај који радо даје
Може новим светлом да засине.

Гледам како небом сунце хода
Стајање је основа покрета
Земљом влада слана вода
Човек сенка стварног света.

Осетио сам дубину
На којој живот престаје
Све док не измерим раздаљину
Не знам како се нестаје.

ИСТОЧНИК

Висок разлог мање нас потире
Тешко срцу ако ума нема
Само онај ко се увис вере
У сред ноћи он не сме да дрема.

Лако оном који вечно стоји
Коме поглед једино кретање
Тај у себи различито споји
Мимоход му највеће сретање.

Говор пуни сваку душу празни
Ћутање је затварач на телу
Редак онај ко одоли казни
Живот један да арчи у јелу.

ПРЕТХОДНО

У остатку целина се каже
Та се слика понајдуже памти
Који ћути као да и лаже
У говору истина запламти.

Језик мера свега што постоји
Изван њега живота и нема
Ко год свога говора се боји
Њему живот у незнању дрема.

Тешко души која се одмара
На пустоши празнога трајања
Само онај ко са много дара
Ишчезава без трунке кајања.

Бол претеча свакој новој моћи
У здрављу је почетак падања
Само оно што не може проћи
Основ јаки свакога надања.

ДОМАГАЊЕ

Кад буде како није било
Свет када мој поглед изгуби
Видеће се шта је срце крило
Због чега се и мрзи и љуби.

Поглед празан пуноћу казује
Свет је воља изнова унета
Само онај кога бог дарује
Тајну сазна свеколиког света.

Светлост таму у оквире ставља
Без тишине бука се не чује
Само оно што се у сну јавља
Творцу своме само доликује.

Крај у себи утеху налази
Тешко увек почетак домаћи
Ко победи тај себе порази
Сваки човек мора некад проћи.

БЕЖИВОТЈЕ

Ако смрти нема живот ишчезава
Смрт животу једина потврда
Беживотан о вечности снива
Део ко је бесконачног крда.

Жив је само ко на смрт је спреман
Мртав живот смрт ће оживети
Ко од себе изнова је саздан
Никад неће поново то хтети.

У разлици животу суштина
Свака смрт је поновно рађање
Из вечности избија ведрина
За износа саграђено здање.

Живот је само ако једном бива
Све што двапут ни једно не поста
Смрт у себи најважније скрива
У њој оно најснажније оста.

УМИРАЊЕ СМРТИ

Ако икад буде на овоме свету
Да смрт заувек нестане
У тој пошаст и новоме сплету
Тамне ноћи одмениће дане.

Живот себе никад неће моћи
Да потврди у својој пунини
Цели век ће бити беле ноћи
Исписане на ледној равнини.

Смрт када се заувек угаси
А живот се у вечност претвори
Наступиће паклени уздаси
Од којих ће свет да сагори.

Умирање смрти крај животу бива
Светлост никад не надвлада таму
Ко год мртав он се вешто скрива
Из немира хита у осаму.

Како може творац да отђути
На моћима што су изван њега
Само песник моћан да наслути
Како изаћи из насталих стега.

Ако икад поново оживим
Смрт ћу хтети из истога часа
Нећу бога низашта да кривим
Јер без њега свету нема спаса.

Бог је мера живота и смрти
Једно тело са два иста лица
Сам оно што се вечно врти
За нов живот то постаје клица.

Вечност када у тренутак стане
Тешко може себе тако звати
Јадан свако ко прикрива мане
У осами ко не зна да пати.

Свака мана божија врлина
Савршенство тежи нестајању
Човек човек ако величина
Кадра увек новом успињању.

Једном било никад се не враћа
Залуд труди без божијег гласа
Тешко оном ко је себи ћаћа
Томе нема живота ни спаса.

Без живота смрти и не бива
Лако бити један од многијех
Када живот у реку се слива
Друго није од првога грех.

Јутро увек на вече подсећа
Крај почетку неумитно личи
Страшно звучи сагорела срећа
Која себе не нађе у причи.

Нови завет из старог се чита
Ништа лакше него измислити
Моћна мисао способна да лута
Не губећи при лутању нити.

СТАНКА

Смрт је станка на путу до бога
Танки оквир за вечиту слику
Вапај пусти зајек одбеглога
Језик коме у последњем крику.

Неми говор у царству небеса
Само оно што свако разуме
Тама нема ни хира ни беса
Ради свако што најбоље уме.

Свет је овај једина припрема
Оном другом животу што траје
Само оно што кад никог нема
Вишњи спреман од себе да даје.

НЕУМИТНО

Сан је сусрет билог и небилог
Све што вредно у њега и стане
Сан је мера оног часа билог
Који лечи и отвара ране.

Слика сана живог у заносу
Кратки блесак дугог осветљења
Само оно што је у патосу
Вредно новог а старог буђења.

Живот није што изван је сана
Он тек вреди кад у њему буде
Сан је део уписаног плана
Што нам други ко слободу нуде.

БЕСКОНАЧНОСТ

Тврда вера у неверју сконча
Ако није у себи стасала
Сваком следи осуђена омча
И све оно што звезда саздала.

Изван вере све је безначајно
Мера њена на све указује
Само оно што вечно и трајно
Моћ божанску нама исказује.

Корак први други одређује
Нико не зна шта било почетак
Само онај ко уме да снује
Неће познат никада свршетак.

ТУГОСРЕЂЈЕ

Сан када се у живот учије
Сан живота кад престане бити
Свак ће сазнат у чему се крије
Оно што се не сме прикрити.

Јава пречи сану да се јави
Мучан живот у сну тешка мора
Само оно што живи у глави
Вредно бива нашега говора.

Пусти живот у себи прикрива
Смрт богату која се објави
Да покаже како она жива
У нестанку како живот слави.

ЧУЂЕЊЕ

Пут у небо преко смрти води
Земља само станиште за тело
Само оно што другог оплоди
Ново може да постане дело.

Љубав никад до века не траје
Царство њено тек донекле сеже
У младости чини пропламсаје
У старости нераздвојно веже.

Вечни живот у ком не оживи
Мртав траје у мучном незнању
Небу ко се као чуду диви
Види исто и ноћу и дању.

ИЗДВАЈАЊЕ, II

Корак први који се наставља
Цели живот потпуно усмери
Само оно што се у сну јавља
Кадро да се оживи у вери.

Час у коме почне издвајање
Цели живот потом определи
Све што следи с богом је спајање
Без обзира да ли смо то хтели.

Ко не уме себе да издвоји
Тешко да ће он бити уочен
Лако себе другим заробити
За слободу тиме бити сечен.

Успон оно што стазу одели
Од свих стаза што су низбрдице
Никад није оно што се жели
Сваком путу приличе пречице.

ЗАЧЕЋЕ

Прва тајна све друге открива
Лако оном који не разуме
Само оно што се једном збива
Испуњава божије науме.

Оног часа када стекох знање
Да је живот утро старе прти
У мени је увело надање
Ал оживи сан о скорој смрти.

Сећам се важног часа у веку
Када сам видео смрт смрти
Чуо сам начас страшну јеку
Од које живот не да се чути.

Истина која из лажи се роди
Најдуже се памти и вечно траје
Кроз живот она даље води
Не мислећ нигде да успут стаје.

НЕПРОЛАЗНО

Сећање је први знак страдања
Заборав нас никуда не води
Тешко оном који без надања
Тај умире пре него се роди.

Памћење је услов за трајање
Сваки корак из претходног следи
Празан свако коме је стајање
Од свег боље и највише вреди.

Моћ виђења оног што треба
Да се деси а већ се одвило
Узвишеног диже све до неба
Где све било претходно се збило.

НЕПОНОВСТВО

У часу кад све постане важно
Када се живот у смрт пресели
Видећемо зашто смо тако снажно
Управо нестајање своје хтели.

Светло у коме нема трунке таме
Никада неће вечност обасјати
Живот нас неретко оставља саме
Са смрћу даје што живоме крати.

Вечност мера наше пролазности
Све постало у њу се претвара
Бог грехове само оном прости
Ко из ничег настоји да ствара.

Песма израз вечности у нама
Блесак светла из мрклог мрака
Основ сваког непролазног храма
У ком нема другоме једнака.

Непоновство творцу најрадије
Ко у себи другог препонаје
Мора себе од себе да крије
У бесебљу кукавно да траје.

ПРАЗНОГЛАВЉЕ

Срећан онај ко за срећом жуди
Коме туга за радост утеха
Ко се чуду још уме да чуди
Ко у себи има снагу смеха.

Чуђење је извор сваком знању
Равнодушан што зна заборави
Моћан онај ко сан сања дању
А ноћу се од њега одмори.

Болу у себи суштину сакрива
Веселост је мера празноглавља
Све што важно у мисли се збива
Још важније кроз сан нам се јавља.

НАДУМНО

Највећи сан ми је да сањам
У сну да се живо употпуни
Да не морам ничем да се клањам
Осим твојој творче величини.

Сан животу што срце лепоти
Њиме важно на видело доспе
Бескрилати не може да лети
Неопрезан и скупљено распе.

Пуст је живот без скока од сана
Кад у њему нема наумнога
Њим се лечи и најтежа рана
Која прати сваког рођенога.

ОСТРАШЋИВАЊЕ

Само оно што са краја крене
Напред себе лако одмотава
Никад неће сасвим да увене
И од себе живот ће да дава.

У сну мање за дана је више
Светло сану даје увећање
Само оно што се не избрише
Потврђује наше постојање.

Најтеже је себи угодити
Меру другог на се наметнути
Још је теже мету погодити
Кад страст разум у нама помутити.

УВЕРЕНОСТ

Чему живот ако вечност траје
И најдуже сувише је кратко
У вечности пролазност нестаје
Њом најгорче постаје нам слатко.

Смрт без бога више је од смрти
Нестајање кад у ништа тежи
У безверју све нам се укрути
На крај свега нађе се у мрежи.

Да се ико назад повратио
Веровао би да не има вере
Нема нико ко није схватио
Како тешко без божије мере.

Сунце никад дану непретходи
Из ноћи се увек мирно рађа
Само онај ко творцу угоди
И кад маши напослетку гађа.

ДОСЕЗАЊЕ

Заборавио сам све освојено
Неосвојено још једино памтим
У мени живи све уједињено
Угашен не може да пламти.

Дар прошлости из мене избија
Светла као да није светлило
Осушено не може да клија
Макар би се оно и залило.

На крај краја живот се искаже
Детаљи га у часу прекрију
Не налазе они који траже
Нити живе они што не снују.

Све што било било у невреме
Смрт је само стигла без разлога
Плода даде само оно семе
Што се у њем види део бога.

ПРИБЛИЖАВАЊЕ

Данас изнода нешто пишем
Не знајући куда то води
Упамћено кад избришем
Приближи ме ка слободи.

Мера која изван стоји
Претња свему што у нама
Само онај ко се боји
Опасности лако слама.

Говор увек блага сенка
Мисли која собом сјаји
За умнога нема лека
У свеопштој пустој граји.

ЧЕЖЊА

Лепота је мера човекове моћи
Узвишеност која непрестано живи
Најлепше је оно што тек треба доћи
Чему човек бескрајно се диви.

Растојање кадро само да зближава
Ако њега није разлике и нема
Блискост лажна сваког унижава
Реч речена безвредна и нема.

У самоћи човек постаје највећи
Меру своју у себи сагледа
Од себе се не може побећи
Нит променит уписаног следа.

СНОВИЋЕЊЕ

Само онај који зна да ћути
Говорењу прави смисао пружа
Мук једини способан да слути
Тишина је од говора дужа.

Језик светлост окончане таме
Мера пуна свему што казује
Несхваћен је говор из осаме
Немоћ мноштва њега изолује.

Говор вредан ако на ћутању
Гради своју нову грађевину
Смисао пута у сталном лутању
Да би срео своју постојбину.

Мркина говора јасно саопштава
Да је мутна снага усред мисли
Није срећан ко живот преспава
Коме очи снови тешки стисли.

Када живот на тренутак стане
И погледа у обадва смера
Никад неће пребројават ране
Онај коме у дубини вера.

Само лишен тога осећања
У збрајању налази утеху
На крај свега пут је очајања
Што му живот прохуји у греху.

Радозналост највећа је казна
Слатки укус потоње горчине
Срећан онај ко ништа не сазна
Ко се богу даје у висине.

Радост увек на почетку бива
Туга нада само за трајање
Живот битно од себе прикрива
на крај свега остаје кајање.

Редак онај ко живи са мером
У безмерју све живо скапава
Тужан свако ко чезне за вером
И ко клупко само замотава.

Није лако оном који таји
Сву истину ко вечно оћути
Њега увек кидају трзаји
Часом задњим у судњој минути.

Истина се даје на комаде
Ко целина она је несносна
Од живота рано позна јаде
Душа која на себе поносна.

Хук у души што се јутром чује
Новог бола стари знак казује
Ништа чистије од праве олује
Коју бог нам бар једном дарује.

Чему живот ако смрти нема
Што је светлост у одсуству таме
Око слепо које вечно дрема
Не видевши света овог драме.

Чуло свако тело кад разбуди
Када живот цели се разигра
Жив је само онај који жуди
Коме живот од смрти предигра.

Само онај ко несрећу позна
Тај у срећи не види утеху
Ко суштину у тренутку дозна
Сву је каже једино у смеху.

Смех је оквир сваком огледалу
Што се биће у њему огледа
Свако радо крочи на обалу
Лица свога и старог изгледа.

Радост памти у себи несреће
Она себе на њима одржи
Туга увек на ново покреће
Биће такне до коштане сржи.

Љубав празна ако објашњена
Кад без знака она само цвета
Срећа тужна ако најављена
Као израз старога заплета.

Стари занос новоме се чуди
Странпутица којом некад ишла
Сунце гране кад зора заруди
Снег отопљен ако зима прошла.

Горак израз на лицу се види
Тешки снови дану кад претходе
Само онај ко зна да се стиди
Зна са собом рачуне да сведе.

Без суза се живот не оставља
Негују га да боље успева
На самрти коме бог се јавља
Слободан је да у смрти пева.

Светло када у таму прераста
Мркина се у јасноћи ствара
Живр не пада далеко од храста
Тешко оном ко без иког дара.

Песма никад без свога основа
Форма кућа у којој станује
Камен њен је сачињен од слова
Што их песник од идеја кује.

Човек не зна куд ће га одвести
Живот пусти без плана и реда
Мање знаде кога ће све срести
На том путу без икаква реда.

Једном ко се на пут отиснуо
Петом нежно обалу такоа
Мора да је у одласку чуо
Себе сама како је плакао.

Немоћ за смрт једина утеха
Живот никада на пола не стане
Туга када полазиште смеха
Од жалости лако се одбране.

Редак онај који од малена
Носи своју идеју до краја
Томе свака промена паклена
Сва у тами без имало сјаја.

Лук над нама што у небу стоји
Увек спаја собом неспојиво
Бог човека за вечно раздвоји
Добро исто што би му и зло.

Колико је на свету светлости
Исто тако и таме су дуге
Онолико колико радости
Подједнако на свету је туге.

Све што творац сачини удвоје
У јединству тога исто има
Тек када се раздвојени споје
Они живе пуним животима.

Висина је налије дубине
Слобода је остатак целине
Коју чине обриси судбине
У сред ноћи и беле белине.

Мисли само онај који памти
Ком сећањ у часу настане
Тешко оном који мора знати
Коме знање из нужде васкрсне.

Слобода је окриље мишљења
Оквир сваки разузданог духа

Без слободе остају мучења
И свирале без имало слуха.

Сећање је поновни почетак
Све што било прети још да буде
Нико није појмио свештак
Настављању постали се чуде.

На памћењу сећање почива
Све што живо било и раније
Ко ван себе мало не пребива
Достојан је једино да снује.

Вечност место у коме се збива
Сва посталост у њој се налази
Смрт у себе сав живот уткива
А при томе никога не згази.

Мртав само ко жив умре
Ко о себи не остави трага
Време каже касније ил пре
Чије дело сачувана снага.

Тешко оном ко о свему знаде
Више него што то други цене
Тај ће рано доживети јаде
Њему живот одмалена вене.

Само онај ко зарана схвати
Да је знање мање од вештине
Неће јадан морати да пати
Слушајући празне олупине.

Знање само један део бића
Који себе лакше успостави
Јадан онај који без покрића
Нестворено унапред пројави.

Знак у нама што одувек стоји
Симбол јасан за сваку разлику
Растумачен он нас тек издвоји
И уцрта у сопственом лику.

Није лако бити нешто друго
Од онога што нам бог намени
Творац рече буди моја слуго
Од слободе крик нове знамени.

Пусти када богати постану
Нико неће ништа разумети
Све мисли ће у једну да стану
Нико за њу неће чути штети.

Никад не дотиче важно
Површина њему је станиште
Све што видно најчешће је лажно
У духу је човеку средиште.

Бог је један све друго је двоје
Усамљеност само њему личи
Мисли себе у слободи роје
Неслобода никад не приличи.

Откад нисам слободу кушао
Дух ми гладан у телу тетура
Све док нисам на ивицу стао
Није имао ко да ме погура.

Провалија када се укаже
Ту је место за нове узлете
Само они што знају да траже
У давању не налазе штете.

Светлост била највише је светла
Тама собом у тренутку носи
Да се јавља певом првог петла
Зора себе огледа у роси.

Све што живо носи своје знаке
Одгонетка свему је потребна
Бог на земљу одашиље зраке
Сунце у том само је размена.

Без бога би сунце затамнело
Сјај би зачас постао мрклина
Тог тренутка све би утонуло
Тама где је нова помрчина.

Кад би знао колико небеса
Над главама нашим сада стоји
Тај би лако спознао чудеса
Од којих се човек одвек боји.

Мозак мера целе васионе
Великост је спозна у сусрету
Прва искра кад у сан утоне
У творчевом првоме покрету.

Тешко ми је друго замислити
Што се не би на ово сводило
Не може се не бити а бити
Нит васкрсе што се не родило.

Смрт је темељ сваког васкрсења
Дар божији за све што нестаје
Најдубље је оно што без хтења
Пролазно а вечност постаје.

Васкрсење почетак је краја
У којем се све живо сабија
Месец светли од сунчевог сјаја
Од бога се сав живот добија.

Ништа није из ничег постало
Све садржи искру свог почетка
Име творца из ничег настало
Њему нико не утврди претка.

Како човек краје да назначи
Када не зна ни почетку трага
Од смрти је само творац јачи
Он једино полази од прага.

Вид највише што човеку дато
Његов домен њему је граница
Свако зашто има своје зато
Космос бела јасна измаглица.

Човек мало да реши заплете
Своју мери он лако одреди
У почетку препозна домете
И утврди колко стварно вреди.

Човек кадар да немоћ истакне
Своју снагу у оквиру ставља
Немогуће лако га спотакне
Сликом творца истину му јавља.

Бог и човек највише што могу
Уједно се на свету јавити
Само човек који личи богу
Себе у њем може прославити.

Човек који од бога разлучен
Од суштине своје је одвојен
Преслободан а јако измучен
Тамним тоном он сав је обојен.

Слобода је мера за човека
Преслободан у ризик се ставља
Неверноме не постоји лека
Тужан сваки ком се бол не јавља.

Из дна бића када заумим
Где су краји овоме свему
Тек тада се потпуно растужим
Како живим своју дату шему.

Сва путања која без наставка
Упитности којих више нема
Неће проћи без новог настанка
Оног што је свагда вечна тема.

Покушаји сви могући
Да се крај од краја сазна
Могу само близу прићи
На том месту бити казна.

Све што није доречено
Боље да је оћутано
Ако није докучено
Пре поласка залутано.

Немир који душом господари
Рађа увек неку нову снагу
Моћ коју нам свемоћни подари
Ниједноме не наличи благу.

Дух што радо из себе одлута
При повратку пун је свежине
Слобода је далеко од скута
Родног места његове топлине.

Рај на земљи за душу пакао
Једно с другим не могу опстати
Срећу позна само ко плакао
Сузом око могао опрати.

Небеса су утеха једина
Невиђено увек више прија
Вид измами поноћна ведрина
Која поглед у једно сабија.

Ко са оком више ствари види
И одједном хоће много више
Тај ће имат чега да се стиди
Кад не буде стигао да опише.

Слика она што у оку стала
И кроз њега што душа разуме
Није ситно оно што је мало
Нит зна увек онај који уме.

Сваки човек много је слојева
Колко тежи утолико више
Живот чабар новијег спојева
Који све то у смрти сабише.

Сваки нанос клупко је сећања
Памћењем се нови живот ствара
Чворови су остави страдања
Оживе се кад се има дара.

Доњи слој на ком све почива
Увек мера сваког карактера
У њему се оно главно збива
Откривено казује куд смера.

Није лако себе упознати
Други знаке за нас лакше кажу
Сенка сваког цео живот прати
И не да им о себи да лажу.

Истина је често недовољна
Фантазија зна да допуњава
Истина је и сувише болна
Разблажена живот олакшава.

Ко истини погледа у лице
Себе види у своме зрцалу
Измишљањем тражи олакшицу
Уочену у нездравом болу.

Небо свима велика колевка
Оно сваког од нас одњихало
У њему је душа првог претка
Из које нам искром засијало.

Тајна права ако се открива
Обнажена губи на лепоти
Мисли само онај који снови
Ко за дана одсањано кроти.

Сан је више од икакве јаве
Загонетка божијега створ
Први пламсај долазеће славе
Освојене без много напора.

Напор тупи оштрицу духа
Крати њему крила за узлете
Оставља га без властита руха
Непомичан начини окрете.

Ако живот није и представа
Мало од њег за свет ће остати
Оцеђени не иште расправа
Осуђен је вечито да пати.

Све велико из ума је никло
На миру се танано заснива
Само оно што на се навикло
Уме битно од другог да скрива.

Без заноса ништа не остаје
Ум је творац по божијој вољи
Само онај ко вечито траје
По вечности од другог је бољи.

Ко не уме разлику да призна
Супротности саздати у једно
Њему живот неречена казна
Из њег ништа неће бити вредно.

Велик онај ко је премостио
Новом жељом идеју стару
И кад није он већ ко да био
Сагорео у претходном жару.

У светлости тајна је мрклине
Бол је увек раздрављено стање
Сунце сија преко месечине
Ништа више али не и мање.

Добро од зла само је наличје
Друга страна једнога лика
На небу се назире обличје
Као сунце идеја велика.

Љубав расте на темељу мржње
Блискост само дата раздаљина
Ноћ је атак светлосне сене
Измеђ двога увек расеклина.

Човек биће кога за све има
Ширина му главна особина
Зло са добром у једно сажима
Вредан пажње ако и дубина.

Претежност је свеколико чудо
Оно друго изоштрав прво
Ко паметан види му се лудо
Море увек истакне острво.

Јаук који стрепња изазива
У мук пређе када се зло деси
Брига само у чекању живи
Свако живи у сопственој преси.

Све што није у сану живело
Тешко да ће вечност окусити
Пре што било већ је увенуло
Не може се не бити а бити.

Празно небо ако без облака
Никад светла на себи не гаси
Свет се никад не нагледа мрака
У сну њему мину тамни часи.

Ко у сану препозна истину
Сваки наум спреман да оствари
Нико није схватио висину
Ко у тузи не осети чари.

Сан је слика свега могућега
Лаки занос који води небу
Уснули се размакне од стега
У космосу утоли потребу.

Није лако саном се носити
У дан са њим на мегдан изаћи
Целом свету залуд пркосити
А у себи не моћи се снаћи.

Сећање је препрека за ново
Нарастање тек њега учврсти
У почетку беше само слово
Које живот у речи учврсти.

Први корак одређење пута
Са другим се само први тврди
Ко год хода он нужно и лута
Ко у месту он господи срдџи.

Живот који из сана изиђе
Безопасност у себи он носи
Стрепња расте када сунце зађе
Месец када светлости пркоси.

Месец тама која даје одсјај
Величине која свему мера
Нико неће доспети у рај
Ком не светли оживела вера.

Светло таму у сану надјача
Искра у трен цео космос плави
Знак живота увек звук је плача
Задњи трзај васкрсле објави.

Сан на јави другачије изгледа
Лице му се у сликама пружа
Свако жртва сопственог погледа
Смрт увек од живота дужа.

Кад у нама тиха смрт оживи
А тама се у светло претвори
Видећемо шта смо били први
И зашто нас живот замори.

Смрт у себи цео живот сриче
Целога га представи на длану
Све што ближе то нам се одмиче
Живот мине у једноме сану.

Ко се није туге нагледао
И у ноћи светло осетио
Тај радости није подлегао
Тек о срећи није ни мислио.

Живот без сна од бога је казна
Пустош права ничим осветљена
Патњу знаде онај који сазна
Зашто њему срећа затомљена.

Сан је живот пре самог живота
Мера ствари од господи дата
Сабир снова потпуно је свота
Што се плаћа улазу на врата.

Само оно што стане у дану
На тренутак и у једној глави
Некад било сигурно у сану
Потом живот само то објави.

Сан јави што сунце месецу
Одејај пуки првога извора
Свако глуми само своју сцену
Коју живи одиграти мора.

Судбина је задата путања
Свог са којим све је надсвођено
На том путу нестају лутања
Привид светло а све затомљено.

Сан о смрти више је од сана
Све што потом мала је утеха
Страшно боли одсањана рана
Гаси собом све дрхтаје смеха.

Ко у сану није умирао
Њему живот у пустоши прође
Ко пред бога за живота стао
Лако њему и мртав да дође.